

Regeringskansliet

Er referens:

S2024/02135

Vår referens

Håkan Hedman

Datum:

2025-02-11

YTTRANDE avseende remiss: "Uppdaterade högkostnadsskydd - öppen hälso- och sjukvård samt läkemedel" Dnr; S2024/02135

Njurförbundet inkommer här med yttrande avseende rubricerade remiss. Vi är en nationell patientorganisation som företräder personer med kronisk njursjukdom, dialys, njurtransplanterade och njurdonatorer. I Sverige beräknas cirka en miljon människor ha en kronisk njursjukdom med nedsatt njurfunktion i olika stadier. De flesta av Njurförbundets medlemmar är beroende av läkemedel och påverkas i högsta grad av den kraftigt föreslagna höjningen av högkostnadsskyddet.

Njurförbundets medlemmar och andra personer som har en kronisk sjukdom är tillhör de grupper i samhället som är ekonomiskt belastade på grund av låga inkomster och höga kostnader som orsakas av långvarig sjukdom och funktionsnedsättning.

Läkemedelskostnader är en del av flera andra kostnader som drabbar personer med kroniska sjukdomar. Vi anser att högkostnadsskyddet för läkemedel ska ses i en kontext av de övriga kostnader som drabbar person med kroniska sjukdomar.

Bland Njurförbundets medlemmar ingår personer som har dialys. Förutom kostnader för läkemedel har denna patientgrupp även kostnader för patientavgift och sjukresor samt andra fördyrade levnadsomkostnader på grund av funktionsnedsättning. En beräkning visar att en person som har dialys mycket snart uppnår högsta nivån för samtliga högkostnadsskydd; cirka 7 500 kronor efter den föreslagna höjningen.

Personer som har genomgått en njurtransplantation använder immunhämmande läkemedel för att förhindra avstötning av det transplanterade organet. Dessa är livsnödvändiga och har ett hög pris som innebär att patienten kommer upp till högkostnadsnivån vid ett inköp. Vi ser stora risker att många av våra medlemmar inte har tillräckligt med pengar i plånboken för att kunna hämta ut alla nödvändiga förskrivna läkemedel.

Vi ser också de långsiktiga kostnaderna för sjukvården kommer att öka i form av mer avancerade och kostsamma behandlingar, i takt med att patienter tvingas avstå från sina läkemedel.

Njurförbundet begär att remisen återremitteras och att Regeringskansliet gör en sammanställning av samtliga nivåer på idag gällande högkostnadsskydd som drabbar personer som har en kronisk sjukdom. Det bör utredas vad som kan anses vara en rimlig nivå för personer som har en nedsatt betalningsförmåga på grund av sjukdom och funktionsnedsättning. Regeringskansliet bör även ges i uppdrag att se över hur avgifter för läkemedel, patientavgifter och sjukresor delas under en längre tidsperiod.

Stockholm 2025-02-11

Njurförbundet

Håkan Hedman, förbundsordförande